

Ahenk

FIKİR
KÜLTÜR
EDEBİYAT
DERGİSİ

Yıl:2006 / Mayıs

Sayı : 19

ISSN : 1308-3732

Fikrin İdamı

www.ahenkdergisi.com

AHENK 18.SAYI DİZİN

19. SAYI

MAYIS 2006

- Karaçorlu, Mehmet Sait, Editör'den, **Fikrin İdamı**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 4
- İskender Artunç, (Şiir), **Gülizar**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 5
- Karaçorlu, Mehmet Sait, Mesnevi Dersleri, **Hile**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 6,7
- Pekin Süleyman, (Şiir), **Küresel Karabatak**, Sayı: 19, Sayfa: 8
- Yüksel Coşkun, Cuma Mektubu, **İnsan İçine Çıkmak**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 9
- Demircan Behlül Nuri, (Şiir), **Eyledi**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 10
- Yenilmez Gülay, (Gezi Yazıları), **Konya Gezisi**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 11,12
- Çetin Meriç, (Şiir), **Kırıldı Bahar Dalları**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 13
- Yüksel Coşkun, **Hüseyin'in Hikâyesi**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 14,15
- Geçkin Hayrettin, (Şiir), **İki Ağaçlık Bir Orman**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 16
- Hocaoğlu M. Cahid, **Murabıt**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 17
- Gagavuz Atilla, **Kenarın Dilberi**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 18,19
- Akçoral Bahri, **Kendine İyi Bak**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 20,21,22
- Laedri, Masallar, **Tüccarla Papağanı**, Mayıs 2006, Sayı: 19, Sayfa: 23,24,25,26

ÂHENK

FİKİR KÜLTÜR EDEBİYAT DERGİSİ SAYI 19 MAYIS 2006

ÂHENK

FİKİR KÜLTÜR
EDEBİYAT DERGİSİ

SAHİBİ

AHENK AJANS İLETİŞİM
VE BİLİŞİM HİZMETLERİ

EDİTÖR

M. SAİT KARAÇORLU

YAYIN KURULU

- * M.S.Karaçorlu
- * Bıcahi Esgici
- * Atilla Gagavuz
- * Bahri Akçoral
- * Coşkun Yüksel

İDARE YERİ

Yahyakaptan Mahallesi F46
D:27 K:6 İzmit

İLETİŞİM

0 262 311 54 58
editor@ahenkdergisi.com

DİZGİ-MİZANPAJ

Âhenk Ajans
BASKI

.....

Bu sayıda;

Karaçorlu, .M. Sait, Editör'den, Fikrin İdamı,.....	4
İskender Artunç, (Şiir), Gülizar, ...	5
Karaçorlu, M.Sait, Hile, ...	6,7
Peşin Süleyman, (Şiir) Küresel Karabatakl.....	8
Yüksel Coşkun, İnsan İçine Çıkmaql.....	9
Demircan Beşlül Nuri, (Şiir), Eyledi.	10
Yenilmez Gülay, Konya Gezisi.....	11,12
Çetin Meriç, (Şiir) Kırıldı bahar Dalları.....	13
Yüksel Coşkun, Hüseyinin Hikayesi, ...	14,15
Geçkin Hayrettin, (Şiir), İki Ağaçlık Bir Orman.....	16
Hocaoğlu M. Cahid, Murabit, ...	17
Gagavuz Atilla, Kenarın Dilberi	18,19
Akçoral Bahri, Kendine İyi Bak	20,21,22
Laedri, Masallar, Tüccar İle Papağanı.....	23,24,25,26

fikrin idamı.....

İnsanın meramını anlatması, kendini ifade edebilmesi ne kadar zorlaşıyor zaman zaman. “Beni bir kişi anladı o da yanlış anladı” diyen adam da, “Dağlar anladı seni sevdiğimi / Taşlar anladı / Bir sen anlamadın kalbine kurşun dolası / Bir sen anlamadın” diyen şair de görünen o ki aynı dertten muzdarip imişler.

Bir de meramını anlatmak istemeyenler; “Söyleyemem derdimi kimseye derman olmasın diye” veya “hâlimi takrire mani oluyor hicabım” diyerek susma hakkını kullananlar var.

Öyle veya böyle insanın kendini ifade etmesi bir yönüyle en temel haklarından biri, diğer yönüyle en temel ihtiyaçlarından biri, bir başka yönüyle insan olmanın gereği. “İnsan natık hayvan” tekerlemesi bu babdan sayılmalı.

İşi imkansıza yakın zorlaştıran nedenleri derinlerde aramak lazım. Modern zamanın modernleşmeye çalışan insanların kaybettikleri derinliklerinde. Önceden bu derinliğin gölgesinde yaşayan insanlar durumu daha net görebiliyorlardı. Magazin ağırlıklı çıkması planlanan gazetenin sahibinin “bu memlekette öyle bir gazete çıkaracağım ki fikri idam edeceğim” dediği rivayet edilir. Eğer bu rivayet doğru ise, bu magazin çukurunda nefesimiz kesilirken, can havliyle işin bidayetinin farkına varabiliriz.

Elhak başarmış bu işi. İdam edilmiş fikrin artıklarıdır uğraşımız. Konuşmadan, anlamı kaybolmuş kelimelerle meramımızı anlatmaya çalışıyoruz. Varak-ı mihri vefayı” kimse okumuyor, kimse dinlemiyor.

Magazin gereklidir diyor işi bilenlerimiz. Yoksa bu kadar tüketilmezdi. Çok ciddi şeyler insanları gerer, sürekli artan bir gerginlik dozajı ile yaşayamaz insanlar. Rahatlama ihtiyacı duyarlar. İşte ciddi ve derin şeylerin arasında rahatlamayı sağlayan magazin bunun için önemlidir. Diyorlar.

Ama aynı işi bilenler, kelimeleri anlamlarından soyup öyle sunuyorlar. İnsanların ağızlarından dökülen sözcükler içi boş, anlamsız, çiğnenen ama gıda veya fayda sağlamayan plastik türevi maddeler gibi. “Etik” diyorlar sözgelimi “ahlak” yerine. “Ahlak” kelimesini anlamından soyunca arta kalan ruhsuz ve cansız “etik” sözcüğü ağızdan belleğe gidemeyen kuru bir ses hükmünde kalıyor. Sonra. Sonrası kolay, yaptığın ettiğin ne varsa “etiksizlik” olamayacağına göre “ahlaksızlık” da sayılmayacaktır.

İşte bu yüzden, konuşma hakkı gasbedilmiştir. İşte bu yüzden, meramını anlatmak zorlaşmıştır. İşte bu yüzden anlaşılmamak, anlatamamak üzerine destanlar yazılabilir.

Söylenmeye çalışılan; “Ahenk”de neden magazin yok sorusuna bir cevap çabasıdır.

Ahenk'in bu sayısında da mazagin yok. Ama gerginlik de yok. Gıda veya fayda sağlamayan plastik türevi maddeler gibi olmaması için emek verilmiş “derdini anlatmaya çalışan” yazılar bulacaksınız.

Gülizar

Ne zaman estiyse başımda bir deli rüzgâr

Okşadın saçlarımı sen taradın Gülizar

Avucun alnımdaydı ne zaman yansa başım

Bütün güzellikleri sen boyadın Gülizar

Senin gibi gül yoktu eşin benzerin yoktu

Gülmekten sevinmekten sanki haberin yoktu

Ne gülzar ne lâlezar bahçeler aramadın

Benim gibi kaçak yol aramadın Gülizar

Senin için gittim de dönemedim geriye

Seni ağlatan hayat güldürmedi beni de

Hoş görüşün sonsuzdu asla sormadın niye

Yalnızca hep ağladın hep ağladın Gülizar

Kıskaçlar ve açmazlar çevremi çevirince

Senden imdat bekledim sende aradım çâre

Ayağımla düştüğüm kuyulara da gene

Saçından bir merdiven sen dayadın Gülizar

Tenhalara saklandın gizledin gözyaşını

Heves edip almadın dünyanın tek taşını

Hep vermektir hayatın vermek ve çok ağlamak

O inci gözyaşların en kıymetli yadigâr

Benim de gözyaşlarım senin adın Gülizar

Hile

HİLENİN KÖKENİ

Aldatılmak, tuzağa düşürülmek, yanıltılmak insanoğlunun başlangıcında başını yakmıştı. İlk aldanış, [Yasaklanan ağaca yaklaşın, ondan yerseniz ebediyen burada kalırsınız] sözünü gerçek zannetmekle başladı. Bu hilenin tutması için bir çok mizansen de gerekliydi. Doğrudan söylenmiş bir sözün hile olduğu daha kolay anlaşılabilirdi. Önce yaklaşmak için kılık değiştirme, sonra kandırılması kolay olanı hedef seçiş, daha sonra onun etkisine açık olanın tuzağa düşürülmesi.

Hilenin şekli değişti, ama o günden bugüne hile değişmedi. Tekrarlanan bir aldatılış hikayesi yaşandı durdu. Hileci sonsuz sayıda kılığa girebiliyor, kandırdığı herkesi ve her şeyi araç olarak kullanabiliyor, doğrudan değil dolaylı yollarla ne yapıp ne edip amacına ulaşıyordu.

(MUBE MU VÜ ZERRE ZERRE MEKR-İ NEFS)
Sahabe, nefsin hilesini zerre, zerre çözmüştü

(Mİ ŞİNASİDEND ÇÜN GÜL EZ KEREFS) Gül ile kerevizi ayırt edebildiği gibi (neyin hile olduğunu, neyin olmadığını anında) anlayabiliyordu.

Çünkü onların Allah'ın resulüne (S.A.V.) sordukları soruların büyük bir kısmı bu konudaydı. Ondand aldıkları bilgilerle aldanışlarının kapısı kapanmıştı. Hep onu sorarlar, hep aldıkları cevaplarla hayran onudindilerlerdi.

(BEHR-İ İN BA'Zİ SAHABE EZ RESUL) Bu yüzden sahabenin bazıı

(MÜLTEMİS BUDEND MEKR-İ NEFS-İ GUL)
Allah'ın resulünden (S.A.V.) (korkutucu bir hayalet gibi olan) Gulyabani nefsin hilesini anlatmasını istedi.

İki müthiş hileci. Biri diğerinden daha şiddetli. İnsanı kuşatmış, her an ve saniye burnunun dibinde bir hata yapmaya zorlamaktadır. Aralıksız güzeli çirkin çirkin güzel, zararlıyı faydalı, faydalıyı zararlı göstermektedir. Bunların ikisi de işbirliği hâindedir. Tek farkları görev bölümü ve tanımı yapmış olmalarındadır. Şeytan, manevî alanlarda etkilidir. Nefis maddî şeylerin uzmanıdır. Nefis, tat ve lezzetlerin, zevk ve şehvetin yol göstericisidir. Söylediği her şey bir dosttan geliyormuşçasına etkilidir. İnsanı elinden tutup en derin en karanlık uçurumların kenarına götürür. Orada kendi başına bırakıverir.

HİLEDEN KURTULMUŞ BİR ZÜMRE YOKTUR

(DEMBEDEM PA BESTE-İ DAM-I NEVİM) Her dem, her dakika her birimiz ayağımızdan bir tuzağa yakalanmışız

(HER YEKİ GER BAZ Ü SİMÜRĞİ ŞEVİM) Her birimiz şahin gibi Anka gibi akıl ve güç simgesi olsak bile

Hileden kurtulmuş emin olabilecek bir zümre yoktur. İster avamdan ister havastan olsun herkes, hileye düşeceğini bilmeli ona göre tetikte durmalıdır. Kimse aklına, gücüne güvenip de kibire ve inada düşmesin. Akıllı olmak, havastan olmak diğerlerine göre daha güvenlik sağlayabilir. Hileye karşı daha duyarlı daha uyanık durmak için akıl önemli bir kazanımdır. Akılsızların hileye teslim ve esir olmaları diğerlerine kıyasla daha kolaydır.

Ancak burada bahsedilen akıl Allah'ın emirlerine bağlanan akıldır. Yoksa zeki ve kurnaz görünen ve fakat canının her istediğini yapma alışkanlığına düşmüş olanlar akılsızların en alt derecesinde bulunanlardır.

AMBARI DOLDURMAK MI FAREYİ KOVMAK MI ?

**(MÎ NEYENDİŞİM MA AHİR BE HUŞ) Sonuç
olarak aklımız şunu asla düşünmez**

**(KİN HALEL DER GENDU MEST EZ MEKR-İ
MÛŞ) Buğdayın başına gelen kötülük farenin
hilesindedir.**

İbadetlerden elde edilmesi beklenen zevk ve irfanı bulamayız. Bir taraftan ambara buğday taşımaya devam ederiz. Bir taraftan elde avuçta bir şey olmadığını görür ümitsizliğe kapılırız. Bu kadar ibadet ve taatten sonra kâlbime bir şeyler doğmalıydı diye bekleriz.

Burada ciddi bir hile dönmektedir. Ambara taşınan buğdaya fare dadanmıştır. Nefis ve şeytan kurduğu tuzaklarla, düzenlediği hileler ile ibadetten gelecek zevk ve irfanı çalmaktadır.

**(MUŞ TA ENBAR-I MA HUFRE ZEDEST) Fare
ambarda delik açtığında**

(EZ FENEŞ ENBAR-I MA VİRAN GÜDEST)

Ambarımız onun hilesi ile viran olmuştur.

Şeytan ve nefis öylesine hile düzenler tuzak kurar ki, kâlbimize öyle vesveseler, hayaller doldurur ki, ibadetlerle doldurduğumuz manevî zevk ve irfan ambarımız boşalır. Viran olur. Şahsımız düştüğü hayallerin, hakikatten uzak düşünce ve fikirlerin elinde perişan olur.

**(EVVEL EY CAN DEF-İ ŞERR-İ MÛŞ KÜN) Ey
can evvel emirde fareyi kovala ambarın civarından**

**(VANGEH ENDER CEM-İ GENDÜM KÛŞ KÜN)
Sonra buğday biriktirmeye çalış.**

Hilenin varlığını, her an tehdit ve tehlike altında bulunduğunu unutursan, “namazım niyazım imanım ihlasım var işim bitti artık” diye düşünürsen ambarı fareye teslim etmiş olursun. Hile seni tuzağa düşürmüş demektir.

M. Sait Karaçorlu

Nüresel Zarabatak

*Kerkük'te petrol kuşu
Bir tankın namlusuna kondu
Bir annenin emzirdiği insanlık
Süt kokuyordu bu sırada
Eğildi bir çocuk yerden
Plastik bir bebek aldı
Tuttu gamzesini sevdi
Pazaryerindeki bombanın merhameti
Tüm haber bültenlerini dolaştı
Sonra bir çöle vurdu kendini zaman
Firavun bile ürktü bu kronik zulümden
Nemrut yana yakıla ağlıyordu
Sararıyordu beti-benzi Etna'nın
Wall Street 'te zebaniler dolaşıyordu
Ve güneş müşteki
Ve gün münkesir
Batıdan doğmaya çalışıyordu*

*Mantar misal bir patlamanın ısıttığı
Sarışın bir toz kuşağının ardından
Kabil'in neftonik kervanı geldi
Sanki tarihlerin eskitemediği
Sanki mezarlıklar sürüsü
Yükleri teknik
Yükleri tek tip
Medeniyet virüsü*

*Ki Bağdat'ta kopan bir bacağı
Serbrenika'da yürürken görmüşler
Kulaklarımda bir milyon ölüm
Bir milyon tecavüz
Ve sonra Aleks'in golü sayın seyirciler
Korkunç tezahürat var
Haniyse deprem uğultusu*

*Cennette cemaline erişilmez
Şeytan kulağına kurşun
"Amerika, sen çok yaşa
Canım feda olsun sana
Hiçbir şeye değişilmez
..."*

Süleyman Pekin

İnsan İçine Çıkmak

Yirmi yaşlarındaydı. Saçları karma karışık, suratı en az bir aylık tıraşsızdı. Üstü başı gece yatağa onunla girmiş kadar pejmürde, ayakkabıları çizmeye benzer kaba, çamurlu, ne renkte belli olmayacak derecede kirliydi. Oturduğu sandelyede, kaykılmış, bacaklarını olabildiğince açmış, yarı yatar gibiydi. İçeri girenlere kafasını kaldırıp baktı. İğrenmeyle alay arasında bir gülümseme belirdi dudaklarında. Sonra daha bir yayıldı. Kafasını iyice arkaya atıp aynı bakışlarını daha keskinleştirip dinlemeye başladı.

Ücretsiz sunulan bir eğitim hizmetinden yararlanmaktaydı. İhtimal ki üniversite öğrencisi idi. İçeri giren yetkililerin biri bayandı. Onlar sınıfa ve öğretmene bayram tebriği için geldiklerini, iyi dileklerini anlatırken o sürekli aynı iğrenmeyle alay arasında gezinen sırtıtışı ile baktı, durdu.

Ne girenlerin yetkili kişi olmaları, ne bayram tebrikleri, ne iyi dilekleri umurundaydı. Orada bulunuşunun kendisine sunulan ücretsiz bir eğitim hizmeti oluşu da umurunda değildi. Umurunda olmamaktan da ötede bir tavır; “ne ücretsiz eğitim hizmeti, siz aslında kendi çıkarlarınıza hizmet ediyorsunuz, buradan bir çıkarınız var.” Der gibiydi. Belki daha da ilerisi; “siz bu işleri bizlerden aldığınız vergilerle yapıyorsunuz.” Demekteydi. Hatta daha da ilerisi; “siz bunları yapmaya mecbursunuz, babanızın hayrına yapmıyorsunuz ya.” Demeye çalışıyor da olabilirdi.

Bütün bunların hepsi bir tarafa, içeri giren bir bayana karşı oturuşundaki çirkinliği, edepsizliği, sakaleti bir nebze olsun düzeltme, birazcık kendini toparlama nezaketini gösterememesi bunlardan hiçbir nasibini alamamış olması demek değil mi?

İhtimal ki, orta sınıfa mensup bir gençtir. Yine ihtimal ki, emsallerinden çok üstün özelliklere sahip olduğu, ailesinin gurur kaynağı olacak olağanüstü özelliklere sahip olduğu inancıyla dopdolu bir çocukluk geçirmiştir. Yine ihtimal ki çocukluğundan beri evrende ne varsa her şeyin onun hakkı olduğu, elde edemediği her şey aslında hakkı olduğu halde başkaları tarafından elinden alındığı, hakkının gasbedildiği öğretilmiştir. İhtimal ki, ilk gençlik yıllarında, lise çağında çok da olağanüstü bir varlık olmadığı gerçeğiyle yüzleşmiş, hele üniversite sınavında zar zor bir yeri tutturabilmek için epeyce tırmalaması

gerektiğinin farkına varmış, sonra hayata kendi dışında ne varsa her şeye ve herkese karşı, küstah, terbiyesiz bir kendini beğenmişlikle bakması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. İhtimal ki zevk aldığı her şey takıldığı arkadaşlarınınca da paylaşılan şeylerdir. Ahlak, yasa, adet, gelenek, örf gibi kural içeren ne varsa itici bulmakta, saygı denilen kavramla hayatında bir kere olsun karşılaşmamış bulunmaktadır.

Bütün bunlar ihtimal.

Ama ihtimal olmayan, kesin olan bir gerçek var. Ne yazık ki senin gibi bir anneye sahip olamamış.

Onun annesi ona, senin bana dediğin gibi, “misafirlerin yanında şımaracak olursan kafanı kırarım” dememiş. “Sakin kimse senden rahatsız olmasın, zerre kadar kul hakkı yersen cehennemde yanarsın” dememiş. “Bedelini ödemediğin her şey haramdır” dememiş. “Kula teşekkür etmeyen, Allah’a şükredemez, Allah’a şükretmeyen nankörlük etmiş olur.” Dememiş.

Bunları nasıl öğrettirdin bize?

Hangi yöntemle zihnimize kazınmış sonra davranış şekline dönüşebilmiş değerleri kazandırdın?

Keşke bilebilseydim. Bu çocuğun annesine gider, senin annen sana temizliği, nezaketi, saygıyı, teşekkürü öğretmedi mi? Senin annen sana küstahlığın, terbiyesizliğin, saygısızlığın, nankörlüğün çirkinlik, teşekkürün, efendiğiliğin, nezaketin, edebin güzellik olduğunu öğretmedi mi? Diye sorardım. Benim annem bana öğretmişti, der, öğretmeye çalışırdım.

Ama öğrettiklerini nasıl öğrettiğini öğretmedin.

“İnsan içine çıkmak” diye bir deyim sık kullanırdın. O senin temel değerlerinden biriydi. İnsan içine çıkmanın insanın içinden getirdiği olumsuz ne varsa temizlemesi gerekliliğini öğretirdi. O kadar temel bir değerdi ki hemen her şeyin başına gelirdi. İnsan içine çıkmak. Ne olursan ol, karşındaki kim olursa olsun şöyle bir toparlan, kendini gözden geçir, kendi başına değilsin, insan içindesin.

Şimdi artık böyle bir tavır iki yüzlülük sayılıyor biliyor musun? “Kendin olmalısın” diyorlar. Artık ayıp sayılan ne varsa, içinden geldiği gibi davranmaya engel görülüyor. Kendin olmalı, içinden geldiği gibi davranmalı, kafana göre takılmalısın, diyorlar.

Oysa insanın içinden ne çirkinlik ne pislikler geliyor. Bunun farkında değiller.

Coşkun Yüksel

eyledi

*Gene konuştu ârif, kulu dilhun eyledi
Bir darb-ı şîryan etdi şî're mazmun eyledi*

*Ol Hâlık-ı külli şey' halketti mizan üzre
Ahsen-i takvimine halkı meftun eyledi*

*Gâhi verdi bî-hisab, gınâ ile şaşırtdı
Gâhi kıst-ı dest etdi zîr-ü zebûn eyledi*

*Nûr'a ayn'ı aşka kalbi tahsis-i makam etdi
Kara-kuru Leylâya Kays'ı Mecnun eyledi*

*Gâhi verdi kanaat, hakîri kıldı şâkir
Gâhi de çekdi aldı, gayri memnun eyledi*

*Akıl ermez işine pençe-i kahhar verir
Şîr-i jeyânı bak ki har'a madun eyledi*

*Lâf-ı güzâfa dahi lâzım hudud-u hicab
Artık kes ki desinler işte sükûn eyledi*

B. Nuri Demircan

Konya Gezisi

Konya'yı gezmeye zamanı geldiğinde aylardan hazırandı. Yolculuk, Meram ekspresi ile İzmit den başladı. Sonuz tren yolculuğu 5-6 yaşlarındaki yıllarda kalmıştı. Rayların demir tekerler ile buluşmasından çıkan melodi 11 saat boyunca aralıksız sürdü. Sabahın ilk ışıkları ve Konya. Önceden yapılmış rezervasyon ile Konya Tabipler Odasının misafirhanesindeki odaya yerleşmek. Kısa bir dinlenmenin ardından kahvaltı yapmak üzere dışarı çıkış.

Bu kadar huzur ve huşu içinde yapılmış bir kahvaltıyı hatırlamaya çalışıyorum. Galiba bulamıyorum. Mevlana türbesine ve bahçesine bakan bir teras katı. Osmanlı mimarisi ile dekore edilmiş bir yapı. Altında turistik eşya satan şirin dükkanlar. Çini atölyeleri. Ebru atölyeleri. Konya el sanatlarının sergilendiği küçük odalarda gezinirken sanki yüzyıllar öncesine, Selçuklular zamanına gidiyorsunuz.

Kahvaltı sonrası başlayan Konya gezisinde her adım başı aynı havayı soluduğunuzu fark ediyorsunuz.

Selçuklulardan bu yana tarihi özelliğini kaybetmeyen, geniş Konya Ovasına yayılmış, pırıl pırıl, temiz, düzenli bir şehir. Caddelerde çöp yok. İnsanlar güler yüzlü. Trafik geniş caddelerde sorunsuz akıyor. Yayılar için bir çok alt geçit yapılmış. Bunlara battı çıktığı deniyor. Sanayi bacası görmeden, kirli havayla solunum yollarınızın çatışmasına katılmadan, temiz gökyüzüne bakmak alışılmadık bir ortam.

Mevlana'nın felsefesi tüm Konyalıları sarmış, herkes hoşgörülü, sakin ve sevgi dolu. Hafta sonu olduğu için sokaklar Konya'ya akın eden yerli yabancı turistler ile dolu. Şehrin göbeğindeki Alaattin tepesi Selçukluların zekasını yansıtıyor.

Alaattin Keykubat düz ovayı rahatça izleyebilecek toprak dolgusu ile suni bir tepe yaptırmış. O zamanlar Konya Selçukluların başkentidir, Alaeddin Keykubat ise şehrin ve ülkenin sultanı. Bir cami yaptırmak ister, şehir meclisi şehrin ortasında bir tepe meydana getirilmesini ve bu tepenin üzerine camii'nin yapılmasını kararlaştırır. Bu maksatla bir toprak vergisi konur. Herkesin hissesine düşen toprağı çuval ve torbalarla getirmesi ferman edilir. Tepe böyle meydana gelir. Camii'nin inşasına başlanır. Bir gün Sultan Alaeddin tepeye çıkar. Şehir halkının evlerinin damlarında yarı çıplak yattıklarını görür. Bunun üzerine tepeye yalnız camii'nin yapılmasını, sarayın ise tepenin eteklerine inşasını ister.

Şehirde tüm trafik bu tepenin çevresinde dönüyor. Tepeye çıktığımızda harikulade bir manzara. İfil, ifil bir rüzgar ve bu keyfi pekiştiren çay içme keyfi ile karşılaşıyorsunuz. Buradan Meram bölümüne geçtim. Adeta bir sayfiye yeri havasında. Halkın yazın sıcak günlerinde yayla evi olarak kullandıkları, günümüz modern mimarisi ile yapılmış ama asla soğuk yüzlü betonarme binaların olmadığı, müstakil, bahçeli evlerden oluşan bir alan. Evlerin arasından araba ile tırmanıldığında tüm Konya ovası görülebilir.

Çay ya da kahve molaları vererek gezime devam

ettim.

“Ali Nazik”, “Beyti Kebap” yedim. Tatlı olarak gelen bir çeşit un helvası olan hoşmerim ve saç arası enfesti. Hoşmerim unun kaymak ile kavrulması sonrada süzme bal ile demlendirilmesinden elde ediliyor. Her insanoğlu ölmeden bu tatlıyı yemeli. Eğer yiyemezseniz üzülmeğim eminim cennette aynısı size sunulacaktır.

Yemek sonrası konak içinde sofa bölümünde Türk kahvemi yudumlamanın ardından ötelime geri döndüm.

Gülay Yenilmez

Otele dönüp bir süre dinlendikten sonra akşam yemeği için Konak adı verilen mekana geldim. Burası Selçuklular zamanından kalma bir konakmış. Hiçbir özelliği bozulmadan restore edilmiş, restaurant haline getirilmiş. Yerel Konya yemekleri sunuluyor. Konağın bahçesi günümüz zevkine uygun şekilde dekore edilmiş. Konağın içindeki bölümlere, “Er Odası”, “Gelin Odası”, “Hüdavendigar” gibi isimler verilmiş. Bu odalara ayakkabısız girilip, yer sofralarında gruplar halinde yemek yeniliyor. Sofa bölümünde Türk kahvenizi yudumlayabilirsiniz.

Yemek kültürümüzün zengin olduğu bilinen bir şey. Ama bunun büyük bölümünün Konya mutfağından geldiğini anlamak için Konya’da yemek gerekir. Bamya çorbası; yöreye ait özel bir çorba. Acılı ve tavuk eti ile yapılan Arabaşı çorbası benim tercihim oldu. Etin iki bıçak arasında kıyılarak inceltilmesi ile harcı oluşan bir pide çeşidi etli ekme ve Mevlana pidesi servisi yapıldı. Etli yaprak sarma burada bulgur ile yapılıyor. Benim tabirim ile anneminkinden daha güzel. Ana yemekte

Kırıldı Bahar Dalları

*Ne şiirde kelime ne dize de aşk kaldı
Kafiyeden uzak
Boş nakaratlı şarkılarda
Uyaksız aşklara meydan kaldı*

*Pula gitti sevgiliye ait bakışlar, gülüşler
Ölüm sessizliğinde, biçare
Aşıka başını eğmek kaldı.
Rengine gölge düştü
İstemediği yaprak dalında bitti
Bir anlık borandı esti
Sürgün veren filizinden
Kırıldı bahar dalları*

*Yürekte ayaz yangını
Gözler görgü tanığı
Ne söylense yok artık bir anlamı
Anka kuşu gibi küllerinden doğma zamanı*

*Ahh ! Sevgili
Aşk dediğin tuz basılmış yara acısı
Geçer bir vakit sonra sızısı
Hiçe çiğnettin çiçekli dalını
Rahmet ve bahar beklemekten başka
Çare mi kaldı.*

*Ne yazık !
Destansı sevdaları yazan ozanların elinde,
Mürekkebi kurumuş hokka kaldı*

Meriç Çetin

Hüseyinin Hikâyesi

Ben Adnan'la ilk gençlik yıllarında arkadaşlık yaptım. Hüseyin'den yıllarca önceydi. Hüseyin'i tanıdığımda artık yalanın bir çok türüyle tanışmıştım. Yaşım yalanı ve söyleme maksadını kısmen ayırabilecek düzeyde idi. Hüseyin her gördüğüyle hemen arkadaşlık kurabilen sıcak kanlı birisiydi. Böyle tiplerin hepsinde olan bir ortak özelliğe de sahipti elbet. Birazcık yüzsüz. Çok kısa süren ilk tanışmamızın ertesi günü –benimle ilgili her şeyi öğrenivermişti çünkü- kapıya geldi. Çok şaşırmıştım. Beraberce çıktık. Bir çay bahçesinde oturduk. Paramızın elverdiği kadar çay içtik. Ucuz sigaralarımızı tüttürdük. Durmadan konuştuk. Daha doğrusu o konuştu ben dinle-dim. Ayıp olmasın diye bende konuştum. Aslında belki de ben daha çok konuşmuşumdur. Şimdi tam hatırlamı-yorum.

Kalabalığın içinde birbirleriyle derin bir sohbe dalanların uzaktan görünüşleri ne kadar dokunaklıdır bilir misin ? Etraflarındakilerden hiçbir şeyin farkında değildirler. Kendi dünyalarına öylesine kapanmışlardır ki adeta yapayalnız mahlûkaya dalmış gibi konuşurlar. Biri bırakır diğeri başlar. Ne konuştuklarını birbirlerine bu kadar uzun ne anlattıklarını merak eder aralarına karışıp bir üçüncü olmayı istersin. Olmayacak bir şeydir bu istek. O zaman büyü bozulur. Garson çay götürdüğü zaman bile konuşmanın akışı değişir, hızı kesilir. Aslında biraz dikkat etsen temelin çok acıklı bir yalnızlık olduğunu farkedersin. Bir gün tıpkı böyle konuşan sağır ve dilsiz bir çifti gözlemiştim. Saatlerce diyebileceğim uzun bir süre elleriyle, gözleriyle sohbet ettiler. Hiç durma-dan birbirlerine bir şeyler anlatıyorlardı. Ve ne anlattıklarını onlardan başka hiç kimse anlamıyordu. Üzülüyorlar, acıklı bir yüz ifadesiyle birbirlerine başlarını sallıyorlar, neşeleniyorlar, dakikalarca kahkahayla gülüyorlardı. Bütün bunlar olup biterken hiçbir ses, hiçbir sözcük duyulmuyordu. Demek ki sohbet sadece gevezelik etmek, konuşmak değildi. İşaretlerle de kurulabilen bir iletişim ihtiyacı idi. Kendini ifade etmek açlığıydı. Yani yalnız-lık. Konuşmayan iki insan manzarası böyle değildir. İkisinin de, en az mutlaka birinin

suratından düşen bin parçadır. Kavgalı fakat zorunlu olarak bir aradaymış hissini verirler görene.

Hüseyin'le böyle konuştuk ilk gün. Ertesi gün yine buluştuk. Israrla beni evlerine götürdü. Çok fakirlerdi. Tek odalı virane bir evde oturuyorlardı. Annesi; yerinden kıpırdayamayacak kadar şişman ve yaşlı ama tıpkı Hüseyin gibi çok sıcak kanlı birisiydi. Hani insana yeni tanıdığı birinin adıyla hitap etmesi hemen gelişveren yakınlık peyda eder ya. Hüseyin annesi de daha beni görür görmez sanki kırk yıldan beri tanıyormuş gibi adımla ses-lenmeye başladı. Kahvaltı hazırladı bize. O zor hareket eden yaşlı kadın bir şeyler ikram edebilmek için kendini parçalıyordu. Küçük toprak testiden su içtim. Sürahi yerine onu kullanıyorlardı. Tahta sedirlerinin üzerine otur-dum. Kurulan yer sofrasında ikram ettiklerini yedim. İkisinin anlattıklarını dinledim. Bana sordukları sorulara cevap verdim. Babalarının memlekette olduğunu söylediler. İnandım.

İlk tanışmada gösterilen güven duygusu ne kadar güzeldir bilir misin ? Sana kendilerinden biriymiş gibi davra-nılması, herhangi bir tehlike beklenilmemesi, şüphelenilmemesi, “acaba ne kötülük edebilir, nasıl biridir, dur bakalım, önce bir ölçüp biçmek gerek” denir gibi konuşulmaması ne kadar mutlu eder insanı. Nasıl rahatlatır. Ama böyle bir tavır sergileyebilmek için ya kaybedecek hiçbir şeyin olmaması gerekir. Ya da çok yukarılarda bir yerde durabilmek.

Hüseyin ile annesinin hangi grupta olduklarına karar veremedim.

İki yıl kadar Hüseyin'le arkadaşlık ettik. Beraber çok yerleri gezdik. İzmir Alsancak İşçi Bulma Kurumunun önünde günlerce iş kuyruğu bekledik. Zeytinyağı Fabrikasına girip çalıştık. Çoğunlukla serserilik ettik. Paramızı birleştirdik sinemaya gittik. Paramızı birleştirip karnımızı doyurduk. Paramızı birleştirip kahvelerde oyun oyna-dık. Paramızın yetmediği zamanlarda yürüyerek gezdik. Bulduğumuz yerlere oturup konuştuk. Hüseyin ne çok konuşacak konu bulurdu. Ne çok şey anlatırdı. Kimi eğlenceliydi anlattıklarının kimi çok acıklı. Ama hepsi ya-landı.

Babasının memlekette olduğu yalandı. Babası elli yaşlarındaydı, asker kaçağı olduğu için askere almışlardı. Sonra babasının aslında yıllar önce kan davasından dağa çıktığını, eşkıyalık yaptığını sonra izini kaybettirip köylerine yerleştiğini, annesiyle evlendiğini, ondan askere gidemediğini anlattı. Bu da yalandı. Hüseyin bana ilk aşkını, çocukluk sevdasını da anlattı. Öyle güzel anlattı ki ben Onun yaşadıklarını berabermiş gibi gözlerimin önünde canlandırabildim. Hüseyin'in her iki elinin parmakları da avuçlarına yapıştı. Galiba doğuştan öyleydi. Ameliyat için hastaneye yatmıştı. Kaldığı koğun penceresinden günlerce bahçeyi seyretti. Bahçe çok güzeldi. Bakımlıydı. Çam ağaçları büyüktü. Çiçekler arasında yollar, oturulacak yerler yapılmıştı. Hastalar ve ziyaretçileri çiçekli yollarda dolaşırken O pencereden bakıyor, sağlıklı insanlara gıpta ediyordu. On beş yaşlarındaydı. Annesinin refakatçi olarak gelmesine gerek olmadığı için yalnızdı. Bir gün yine pencereden bakarken, bahçede sıranın üzerine oturmuş on iki on üç yaşlarında bir kız gördü. Kız o kadar hüzünlü ve yalnızdı ki Hüseyin daya-namadı aşağı indi. Yanına gitti. Kızın adı Selma idi. Hastaydı. Sürekli tedavi görmesi gereken ciddi bir hastalığı vardı. Hüseyin kısa zamanda Selma'yı güldürmeyi başardı. Arkadaş oldular. Beraber bahçede gezdiler. Oyunlar oynadılar. Hüseyin sürekli şaklabanlıklar yaparak Selma'yı eğlendiriyordu. Hemşireler Selma ile Hüseyin'in arkadaşlığından çok mutluydu. Yanlarından geçerken şakalaşıyorlardı. Selma'nın babası ve annesi de Hüseyin'e bağlanmıştı. Hastaneye her gelişlerinde Hüseyin'e de hediyeler getiriyorlardı. Hüseyin odasından biraz geç çıkacak olsa Selma, suratını asıyor, geciktiği için küsüyordu. Selma'nın annesi ve babası Hüseyin'e kızlarıyla ilgilendiği Onu hayata bağladığı için özel olarak teşekkür ettiler. Hüseyin'den bu ilgisini esirgememesini rica ettiler. Hüseyin'in taburcu olma günü gelmişti. Selma'nın üzüntüden ağzını bıçak açmıyordu. Doktorlarla özel görüşmeler sonucu biraz daha hastanede kalması sağlandı. Ama sonunda hastane günleri bitmek zorundaydı. Hüseyin köyüne dönmüştü. Selma'nın üzüntülü hali gözlerinin önünden gitmiyordu. Ertesi gün, sabah erken-den,

koşa koşa hastaneye gitti. Selma bahçede bir sırada yalnız başına oturuyordu. Hüseyin sessizce arkasından yaklaştı. Gözlerini kapattı. Selma sevinçten çılgınlık atıyordu. Hüseyin, daha sonraki günlerde hastaneye gidişle-rini azaltmak zorunda kaldı. Köyde yapacağı işler vardı. Hafta sonları mutlaka hastaneye gidiyor, Selma'ya kırdan topladığı çiçekleri götürüyordu. Bir hafta sonu gittiğinde Selma'nın kendisini beklediği yerde göremedi. Telaşla içeri girip kaldığı odaya çıktı. Hemşireyle göz göze geldiler. Hemşire Hüseyin'i görünce yutkundu, bir şeyler söylemek istedi. Söyleyemedi. Hüseyin anladı. Selma ölmüştü.

Bu hikaye ne kadar dokunaklı olursa olsun sonuçta yalandı. Hüseyin'in sürekli söylediği yalanlardan biriydi. Hüseyin askerlik yoklamasından sonra yine şehirde gezdi durdu. Tertipleri hep askere gitmişti. O duruyordu. Bana "beni şubede gizli istihbarata yazdılar, askerliği sivil olarak yapacağım" dedi. Aslında çürüğe çıkmıştı, bu söylediği de yalandı. Hüseyin sadece hayal dünyasında canlandırdığı şeyleri gerçekmiş gibi anlatıyordu. Sonra-dan farkına vardım, arkadaşlığımıza zarar verecek hiçbir yalan söylememişti. Tıpkı Abdurrahman gibiydi söylediği yalanlar. Abdurrahman Adıyaman'ın bir köyündendi. Yaşı çok büyük olmasına rağmen hep ilkokulda oku-yordu. Yetiştirme yurdunun öğrencilerinden biriydi. Konuşması anlaşılmaz bir homurtu halindeydi. Farklıydı. Bu yüzden çocuklar ona hep deliymiş gibi davrandılar. Kızdırdılar. O kızdıkça homurdanarak küfür eti. Etrafın-dakileri kovaladı. Yakalayabildiklerini döverdi. İyi zamanlarında hep köyde kalan dört karısıyla ilgili hikayeler anlatırdı. Hayal dünyasında yaşattığı şeylerdi. Gerçekliği olmadığı için yalandı.

Adnan'ın yalanları bu türden değildi.

Coşkun Yüksel

iki ağaçlık orman

m.s.k. 'ya.

*ve biz seninle
herkes gibi düşünmemeli
denilen bir sınırdaki buluştuk
iki ülke gibi yan yana
iki kıyı gibi
birbirinin ışıklarıyla aydınlanan*

*ve biz seninle
birbirimize benzemediğimiz için
övündük
özledik böyle bir dünyayı başkaları için
de
farklılıklarımıza açtık duyarlıklarımızı
suya, toprağa, havaya muhtaç olduğumuz
kadar muhtaç birbirine*

*ve biz seninle
iki ağaçlık bir orman
kökleri aynı sularda süzölmüş
aynı bentlere takılı
ikimize de darağaçlarından gelen
esinti aynı*

*ve biz seninle
yalnızlığı seçen iki öfkeli çiçek
ötekinde biz yetişen dünya
bir ırmaktan bütün denizlere kardeş
bir tepeden bütün insanlara*

Hayrettin Geçkin

Murabıt

“Bağlama, iki şeyi (bir bağlayıcı elemanla) birbirine birleştirme” anlamlarına gelen “rabıt” kökünden türemiş bir kelime “murabıt”. “Raptiye” kelimesi de aynı kökten geliyor. Dirlik ve düzen, güvenlik anlamına gelen “zabt-u rabıt” deyiminde de aynen geçiyor bu kök kelime.

“At bağlamak” (ribât-ül hayl) deyimindeki “ribât” kelimesi ise “savaş için beslenen, yetiştirilen atlar”, “sınırdan düşmana karşı nöbet tutmak” anlamlarında kullanılmış, bu işi yapanlara da “murabıt” denmiş. Savaş için atların hazır tutulması anlamıyla beraber, nöbet tutmayı ifade ediyor. Ribat, “ülkeyi düşmandan korumak için sınırlarda beklemek” şeklinde tanımlanmış. Sınır ise, düşman korkusunun olduğu, emin olunamayan her yer. Ribat ve murabıt birçok evrensel bildirimle övülmüş ve yüceltilmiş.

Zamanla ribât, içinde at bulunsun bulunmasın, nöbet tutmak için oluşturulmuş mekânların ve buralarda yapılan görevin adı olmuş. Başlangıçta cihada hazır halde bulundurulan atların bağlandığı, ulakların binek değiştirdikleri ve konakladıkları yerlerin adyken giderek kurumlaşmış ve devletin tehlikeli sınırlarındaki müstahkem yapılar dönüşmüş. Düşman topraklarında keşifte ve harekâta bulunacak müfrezelerin de toplanma yerleri, tehlike zamanlarında çevredeki halk için sığınma yerleri olmuş. İhtiyaca göre şekillenen ribâtlar, sağlam bir savunma suru ile çevrelenmiş, içinde silah ve erzak deposu, ahır, mücahitler için hücreleri, yüksekçe bir gözetleme ve işaret kulesini kapsayan mustahkem mevkiiler olarak inşa edilmiş. Kimi zaman da, tahkim edilmiş ve bir gözetleme kulesi bulunan basit sınır karakolları halinde. Bir zamanlar sadece Maveraünnehir’de on binden fazla ribat bulunduğu bilinmektedir.

Açık deniz sahillerinde de çok sayıda ribât vardı. Filistin’den Mağrib’e kadar bütün Kuzey Afrika sahilleri boyunca birbirini görecektarazda kuleleri olan

ribâtlar bulunmaktaydı. Bu ribatlardaki ateş kuleleriyle Cebelitarık’tan İskenderiye’ye bir gece gibi kısa bir zamanda haber ulaştırmak mümkün oluyordu. Sicilya ve Malta gibi adalarda da ribâtlar vardı. Endülüs’te ise hem sahil şeridi hem de kara hududu boyunca ribâtlar kurulmuştu.

Fiziksel mekân zamanla ve teknolojik gelişmelerle fonksiyonunu ve önemini yitirdi. Bir yandan ülkeler arası sınırlar artık eskisi gibi esnek ve değişken değil, daha katı ve keskin. Öte yandan teknoloji sınır falan tanımıyor. İşgaller de yalnız silah ve askerle değil, ekonomi ve kültürle yapılıyor. Buna göre görev de önemini yitirmiş olmuyor mu ?

Hayır, bu görev belki de eskiden olduğundan daha önemli şimdi. Çünkü sınır, düşmanın bulunduğu, bulunabileceği her yer. Etrafınıza, çevrenize bir bakın; korkmadan arkanızı dönebileceğiniz, kesin olarak “dost” diye nitelendirilebilecek olanları, tanıdıklarınızın sayısına oranlayın. Bu, “dost olmayan düşmandır” demek değil elbette. Ama unutmamak gerekir ki, içerdeki düşman dışarıdakinden çok daha tehlikelidir. Nasıl her dindar dininin görevlisiyse, her vatandaş da vatanının murabıtı olmalıdır.

Ribât sorumluluğunun en büyüğü de kamu görevlerinde olsa gerekir. Sorumluluk bilincine sahip kamu görevlileri, buldukları yeri her zaman bir ribât noktası bilmelidir. İşlerin gerektiği gibi yürümemesi, günden güne kötüye gitmesi; yorgunluğun, çilenin, yalnızlığın günden güne artıyor olması direnci azaltmamalı, tersine güçlendirmeli, bilemelidir. Unutulmamalıdır ki, herhangi bir ortamda onlarca ahlâksızın faaliyetini bir tek dürüst insan, sadece varlığıyla bile engelliyebilir.

M. Cahid Hocaoğlu

Kenarın Dilberi

Şu adamın söylediklerine bir kulak verir misin?

***Haddeden geçmiş nezaket yal ü bal olmuş sana
Mey süzölmüş şışeden ruhsar-ı al olmuş sana***

***Şöyle gird olmuş Frengistan toplanmış bir yere
Sonra gelmiş kuşe-i ebruda hâl olmuş sana***

***Leblerin mecruh olur dendan-ı sin-i buseden
Bu hâletle la'lin öptürmek muhal olmuş sana***

***Yok bu şehir içre vasfelediğin dilber Nedima
Bir peri suret görünmüş bir hayal olmuş sana”***

Ne anladın? Failatün, failatün, failün değil mi?

Hayır. Böyle bir tepki verip arkanı dönüp gidemezsin. Merak etmek, sormak, öğrenmek değilse bile anlamak zorundasın. Hiç değilse aynı oksijeni tüketiyor olmanın yüklediği bir borç gibi düşün bunu. “Öpücem, öpücem” teranesinin ritmiyle düşünmeye çalışan zavallı beyninin ne oranda su topladığını fark etmene yarayabilir. Ne yazık ki bu kadar kısa cümleler içine sıkışmış anlamı anlatmanın kestirme bir yolu yok. Belki acıyan gözlerle bakıp arkasını dönüp gitme konumunda olanın bir çuval laf etme zorunluluğu işin en dramatik yanı.

Hadde nedir bilir misin? Metali inceltme işlemine derler. Ya nezaket nedir? Yok, görgü kurallarına uymak değil. O görgü kuralları denen şey, dans ederken ellerini kadının neresine koyulmasını öğretir sadece. Görgü kurallarından değil nezaket. İncelik demek. İncelik ama yapay olmayan, sonradan kazanılmış, öğrenilmiş, uyulmak zorunda hissedilen kurallar değil nezaket. Zaten işin sırrı burada. Kazanılmış, içselleştirilmiş. Hangi durum ve konumda olursan ol kendiliğinden yapıverdiğin davranışlarını sınıflayan bir sözcük. Bencil,

sadece kendini düşünen bir tarzda isen kabasın, biraz daha çıkarından başka bir şey gözetemeyecek kadar gözün dönmüşse nobran. Karşındakini düşünüyorsan kibar.

Karşındakini kırmamak için özen gösteriyorsan nazik. Bunu hesap kitap yapmadan düşünmeden kendiliğinden yapabiliyorsan nezaket sahibisin demektir. Daha ilk iki kelimedeyiz farkında mısın?

Bunları zaten biliyordum diyemezsin, biliyor olsaydın, papağan gibi tekrarlanan maganda kelimesinin içine bir çok çarpıklığın sığdırılmaya çalışıldığını anlamış olurdun.

Diyor ki şair:

Nezaket bile yetmez hâlindeki inceliği anlatmaya, nezaket senin tavırlarının yanında kaba bir metal gibi kalır. Nezaketi haddeden geçirmiş, ince bir tel haline getirmişler, o da gelmiş sana duruş, yürüyüş, konuşuş, gülümseyiş olmuş. Şarabı damıtmışlar, bekletmişler, süzmüşler, kalan saf şarabın kırmızı rengini yüzüne allık olarak sürmüşler. Yüzünün pembeliği şarap gibi başımı döndürüyor. Avrupa dedikleri nedir ki, onun içinde dışında ne güzellik varsa, insanı cezbeden neyi varsa, senin kaşının köşesinde duran küçük benin kadardır ancak. Bütün Avrupa toplanmış kaşının köşesinde küçük bir ben haline gelmiş. Buse; öpücük kelimesinin yazılışını bilirsin, sin harfi ile yazılır. O sin harfinin dişleri vardır. O kadar ince, o kadar nahifsin ki buse kelimesinin geçtiği yerde kelimenin içindeki sin harfinin dişleri dudaklarını yaralar, bu yüzden seni görsem bile dudaklarından öpmenin imkanı değil ihtimali bile yok.”

Ne anlatıyor? Şair güzel bir kadın görmüş abartılı

bir dille kur yapıyor değil mi? Hayır. Hayır işte öyle değil. Anlattığı şey, etten kemikten bir canlı değil. Soyut bir güzelliği anlatıyor. Kendi ruhunun derinliklerinde hissettiği, bir başka anlamda özlediği güzelliği tasvir ediyor. Böylesine bir güzelliği duyumsayabilmek başlı başına bir olağanüstülük. Sonra bu soyut duyusu, somut kelimelere dökerek ifade edebilmek, öylesine kolayca yapılı verilecek bir şey değil.

Güzellik insanın ruhunda varolan zenginliğin, derinliğin, dinginliğin adıdır. Sanat ise bu güzelliğin dışavurumu. İşte burada merdivenlerden yuvarlanan çöp kutusunun sesinden müziğin ritmini bulduğunu zannetme yanılgısını daha doğru değerlendirebilmek mümkün olur.

Nezaketi, ruhunda şayet taşıyorsan bu güzelliğin davranış olarak dışa yansımasıdır. Nezaketi, ruhu, güzelliği teneke gürültülerine, tamamlara, ayak nasırlarına, salyalara, sümüklere, rakı şişelerine, çorum leblebisine kurban edenler senin ruhunun katilleridir.

İçin boşaldı. Dışına yansıyacak hiçbir şey kalmadı.

Beyaz ipek gömlekler, siyah rugan ayakkabılar giyindin, beyaz çorapları çektin ayağına, eline geçirdiğin silahı bayram dedin sıktın, maç dedin sıktın, bu güç gösterisinden mutluydın. İnek böğürtüsü garip sesleri müzik diye dinledin. Nerde sapkın varsa sanatçı diye baş tacı ettin. Emeğini, beğenini akıttın onlara doğru. Onlar semirdi. Sen hep zavallı kaldın.

Senin ruhunun katilleri şimdi geçmiş karşına sana maganda diyor farkında mısın? Anlamı belirsiz, ama içinde mutlaka aşağılayan söven bir vurgu olduğu kesin.

Ne çok işin var biliyor musun?

Daha nazik olacaksın. Yetmeyecek. Çünkü işin daha ilerisi de var.

Kenarın dilberi nazik olur amma nazenin olamaz.

Atilla Gagavuz

Kendine İyi Bak

Dertli : Hocam, şu “Kendine İyi Bak” lâfi için ne dersin ?

Gâlesiz : Nasıl yâni ?

D : Gençler arasında yaygınlaşıyor, kullananların yaş ortalaması da gittikçe yükseliyor.

G : Ee ?

D : Ee’si şu ki, bu durum benim

hoşuma gelmiyor.

G : Niye ki ?

D : Niye’si var mı hocam, bir kere içinde hakaret var. Ne varmış kendime iyi bakacak ? Çok mu bakımsız görünüyormuşum ? Sonra, neyle iyi bakayım, şekerle mi, börek-çörekle mi ?

G : Sence bu ifadeyi kullanan herkes bunu mu kastediyor ?

D : Başka ne kastetmiş olabilir ki ?

G : Meselâ : “kendine dikkat et”, “koru”, “mukayyet ol” olamaz mı ?

D : Meramı oysa öyle desin arkadaş, niye böyle diyor ki ?

G : Yok yok, yalnız niyet yargılaması değil, başka sıkıntılar da var gibi.

D : Haklısın. Bu lafın, etraftaki bir çok bozulma gibi bize dışardan, sığırcı kültüründen geldiğini düşünüyorum.

G : Araştırdın mı ?

D : Araştırdım. Lafın aslı “kendine dikkat et” demekmiş. Ama daha çok, hassas, kırılabilir eşyalar için “dikkatli tut, dikkatli taşı” anlamında kullanılan bir “dikkat”.

G : Öyleyse, “bakımsızlık” falan gibi yönlere çekilme kabiliyeti yok.

D : Boşversene hocam; oradan gelmiş olması bile uzak durulması için kâfi değil mi ?

G : Oradan geldiğinden pek de emin değilsin.

D : İspatlıyamam tabii ama, kuvvetli deliller var.

G : Ne gibi ?

D : Kendini ifade et, kendine şans tanı, kendini şımart, vs. aynı fasileden değil mi ?

G : Bunlar reklam sloganı değil mi ?

D : Tamam işte, ben de bunu anlatmaya çalışıyorum.

G : Nasıl yâni ?

D : Nasılı şu : Adamların kültür temeli sığır besiciliği. Buna o kadar kaptırmışlar ki kendilerini, bütün dünyayı sığır sürüsü gibi kementle, çığlıkla ve silahla istedikleri çayıra sürebileceklerini sanacak hale gelmişler. Tıpkı hızlı silah çekme kabiliyetinden adam öldürme hakkı çıkarmaları gibi, hakkı güce tâbi görüyorlar. O kadar çok üretiyorlar ki artık dünyayı sağılacak sürüler gibi tüketici kitlelerine dönüştürme teknolojileri geliştirmeye başlamışlar.

G : Başka ?

D : Baksana, “başarı” yı bile “Eskimoya buz satmak” diye tarif ediyorlar.

G : Ne var bunda ?

D : Daha ne olsun hocam, kandırma var, kandırma !

G : Aklın var, fikrin var, iz’anın var, mantığın var; bütün bunların temelinde de tertemiz, pırıl pırıl, dosdoğru bir kültürün var. Çocuk musun kandırılacak?

D : Zaten ben de kendim için değil, çocuklarım için endişeleniyorum ya. Fareli köyün sakinleri gibi, kaval sesine takılıp giden çocukların arkasından bakakalmak zoruma gidiyor.

G : Bakakalmaktan başka yapabileceğin bir şey yok

mu ?

D : Çocuklara söz mü geçiyor hocam, adamlar işe parmak kadar çocuklara özgürlük kılıfı altında isyan aşlamakla başlıyor. Yeni nesil, kendi kültürünü benimsemek şöyle dursun, beğenmiyor bile.

G : Sen ne kadar beğeniyorsun ?

D : Hocam, kusura bakma ama, işte bu biraz abes oldu. Beğenmek ne kelime, deminden beri koruma ve kollama savaşı vermiyor muyum ?

G : Savaş falan verdiğin yok. Sadece “kendi” kelimesi etrafında edebiyat yapıyorsun.

D : Peki, madem edebiyat, işte edebiyat : Bizim kültürümüzde kendine önem verme, öne çıkarma, üstün görme, övünme var mı ?

G : “Önem verme” var.

D : Meselâ ?

G : Şeyh Galip şöyle diyor :

Hoşca bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen,
Merdüm-i dide-i ekvan olan âdemsin sen.

D : İşte edebiyat bu. “Hoşca bak zâtına”, “kendine iyi bak” demek mi?

G : Bu, “kendin” veya “zâtın” dan ne anladığına bağlı.

D : Biraz açar mısın ?

G : Şuna ne dersin ?

Kendini bilen rabbini bilir.

D : Hocam, bu “kendi” ile o “kendi” aynı “kendi” mi ?

G : İşte şöyle, yola gel.

D : Şimdi de ben sorayım : nasıl yâni ?

G : Şöyle yâni :

Bana bende demen, bende değilim,
Bir ben vardır bende benden içeri.

D : İki “kendi” yi anladım da, yola davet neydi ?

G : Deminden beri bir tek “kendi” den bahsediyorsun da ...

D : Galiba anladım. Başka ?

G : Şuna ne dersin :

Asla kendine kendinle yardım etmeye kalkma ki,
Allah seni nefsinle başbaşa bırakmasın.

D : Gene kitap gibi lâf ettin. Bu kimden ? Yoksa elindeki kitaptan mı ?

G : Evet.

D : Kitabın türü, konusu ne; İslâm düşüncesi mi?

G : Değil.

D : Ahlâk ?

G : Değil.

D : Tasavvuf ?

G : Değil.

D : Menakıb ?

G : Değil.

D : Biyografi ?

G : Değil.

D : Peki nedir ?

G : Bu saydıklarının hepsi.

D : Yazan ?

G : Şeyh-i Ekber Muhyiddin-i Arabî Hazretleri.

D : Tercüme ?

G : Ali Vasfi Kurt hocamız.

D : Biraz bahseder misin ?

G : Zevkle. Kitap, velâyet zincirinin altın halkalarından olan, hicrî üçüncü yüzyıl velîlerinden Zunnûn-ı Mısırî

Hazretlerini anlatıyor. Ama, sıradan değil, tam anlamıyla dört dörtlük bir anlatım. Mübareğin hayatından kesitler, sözleri; bizlere miras bıraktığı paha biçilmez hikmetleriyle ve her cümlenin şahitleri ve senetleriyle beraber, içiçe örülmüş olarak veriliyor. Öncelikle Şeyh-i Ekber Hazretleri'nin analitik yapılandırma tekniğinin üstünlüğü ve emsalsiz titizliği az bulunur bir güven seviyesi sağlıyor. Tabii bu büyük üstadın üslûbundaki fevkalâdelikler bütün eserleri gibi burada da en üst seviyede. Bunlara Ali Vasfi hocamızın dil ve özellikle saha uzmanlığı ve akademik performansı eklenince ortaya gerçekten bir kültür hazinesi çıkmış.

D : Yukarıdaki cümle gibi başka var mı?

G : Kitap baştan sona böyle hikmetlerle dolu. Meselâ

- Tevhîd;
tüm eşyada,
hiçbir karışım olmaksızın ve katışıksız bir
biçimde,
yalnız Allah'ın kudretinin geçerli olduğunu
kesin bir biçimde
bilmendir.

- Kul kurar, kader güler.

- Kalplerin ürünü akıllarda toplanır.

- Üç şey, gönül yüceliğinin alâmetidir :

- . Gelmeyene gitmek,
- . Vermeyene vermek,
- . Zulmedeni affetmek.

- Rabbine karşı insafı olan kişiye ne mutlu !

D : Ne kadar çok ihtiyacımız var böyle hikmetleri öğrenmeye. Hele de şu zamanda. Anladığım kadarıyla dil de çok sâde.

G : Tamamiyle güncel dil.

D : Ben de okumak isterim ama ...

G : Ama, ne ?

D : Şu menakıb meselesi beni ötedenberi ürkütür.

G : Haksız değilsin. Ama bu kitaptaki menkibeler o bahsettiğin türden değil.

D : Bir de şu “analitik” ve “akademik” meseleleri var. Herhalde dipnotlar hacimce normal sayfaları zorluyordur.

G : İşte bunda haksızsın. Bir kere bu kitap öyle sandığın gibi, tez falan yapısında değil. Tam tersine, bir kere kaptırdım mı bırakamıyacağın türde. Ayrıca bu tür önyargılar, okuyucunun kendi tembelliğini örtmek için bilim eserlerinin önüne konduğu yapay perdeler.

D : Olur mu hocam, bence de yazarların koyduğu, okumayı engelleyen yapısal kalıplar.

G : Şuna ne dersin ?

Hikmet mü'minin yitiğidir, Çin'de de olsa arar, bulur.

D : Zaten hep itiraz edemiyeceğim sözler söylersin. Son bir soru : Ali Vasfi bey için neden hep “hocamız” diyorsun, tanıyor musun ?

G : Bana birşeyler öğreten herkes benim hocamdır.

D : İşte sığırcı(k)ların anlaması mümkün olmayan bir kültür sayfası. Mesajı aldım. Galiba “Sen ne kadar beğeniyorsun ?” sorusunun anlamını da çözdüm. Yâni sen diyorsun ki kültürümüzü gelecek nesillere aktarabilmek önce bizim sahip çıkmamız, bunun için de iyi tanımamız, iyi bilmemiz lâzım. Doğru mu ?

G : Kesinlikle.

D : Şimdi seninkini ver desem “daha bitirmedim” dersin. Bitirmeni de bekleyemeyeceğime göre bana tam tarifini ver de gidip alayım bari.

G : Bir Sûfi'nin Portesi; İbn Arabî. Gelenek Yayıncılık, Şubat 2005

Bahri Akçoral

Tüccarla Papağan

Bir ülkede bir zaman zengin bir tüccar vardı.
Ülke ülke dolaşır, mal getirir satardı.

Güzel bir kuşu vardı, özel cins bir papağan,
Tüyleri rengârenkti, konuşkan mı konuşkan.

Bir gün gene yollara düşmek çıktı kaderde;
Ticaret hayatında bereket var seferde.

Hedefi Hindistan'dı yolu da epey uzun.
Kavuşmak sevinç verir, ayrılan olur mañzun.

Evindeki herkesi tek tek çağırıp sordu :
Her biri Hindistandan acep ne istiyordu.

Herkes bir şeyler ister, boy boy ve türlü türlü.
Ev sahibi söz verir; cömert adamdır çünkü.

Papağana da sordu "Sana ne getireyim ?
Haydi, söyle bana da dileğini bileyim."

***

"Ordaki kuşları gör, anlat hâlimi benim;
Onlara söyle : senin kafesteki kölenim.

Onları çok özledim ama burda tutsağım,
Yıllar var ki dostlardan, vatanımdan uzağım.

Selâm söyle onlara, bana yardım etsinler,
Bana kurtuluşumdan, ümitten sözetsinler.

Bu gurbet ellerinde onları özleyerek,
Çırpınıp duruyorum; bir gün ecel gelecek.

Ben burada, kafeste, sevdiğilerimden uzak,
Yaşarken hiç durmadan ağlayıp sızıyarak;

Onlar orda dallarda gezerek diyar diyar,

Uçuşup ötüşerek yaşasınlar bahtiyar.

Böyle dostluk olur mu, böyle mi olur vefa,
Dostları hapisteyken sürsünler böyle sefa ?

Ey mutlu kardeşlerim, özgür hayat sürenler,
Sabañ sessizliğinde ses şöleni verenler !

Arada bir bu esir kardeşi hatırlayın
Hayâl gibi de olsa, aranızdayım sayın.

Kutluluk, mutluluktur dostu anması dostun.
Anan Leylâ olursa, anılan ise Mecnun,

Daña da başka olur anlamı yâdetmenin.
Gün doğarken, batarken, dostlar beni yâdedin.

Siz orada gül endam eşlerinizle mutlu,
Ben burada kafeste, yalnızlığın mañpusu.

Yüreğimin kanını içerim yudum yudum
Añ canım kardeşlerim, cennet vatanım, yurdum !

Özgürce şakiyiniz, yiyiniz ve içiniz.
Bu yere düşmüş canı yâdetmek isterseniz;

Bir yudum da toprağa dökün içtiğinizden
Bana yardımcı olmak gelmezse elinizden.

Bu ne şaşılacak şey, nerde kaldı onca söz ?
Siz unuttunuz beni, kaldım yetim ve öksüz

Vefanın ve dostluğun gülleri nasıl soldu
Birlikte geçen günler nasıl da unutuldu ?"

***

Susturmadan sabırla kuşu dinledi tüccar,
Çok ince yürekliydi, kuşa çok sevgisi var.

Bu hüzünlü mesajı kaydetti belleğine,
Öğrendi ve söz verdi götürmeye yerine.

Yola çıktı, yürüdü, geçti dağlar ovalar,
Bir hayli zaman geçti, Hindistan uzak diyar.

Çok da büyük bir ülke, gören bir kıta sanar,
İki ucu arası geldiği yollar kadar.

Sonunda bir gün baktı, geçerken bir ormandan
Burda kuşlar tanıdık, aynı bizim papağan.

Durdurarak atını, dedi : "Dinleyin kuşlar !
Size uzak bir yerden gelmiş bir haberim var !

Sizlere bir dostunuz candan selâm söyledi,
Şu sözleri de size aktarmamı diledi :"

Diye başlayıp söze, ne dediyse papağan
Tekrarladı bir güzel, tek bir söz atlamadan.

Çok tuhaf bir şey oldu her şey giderken iyi
Titremeye başladı duyan kuşlardan biri;

Çok geçmedi, sallandı, düştü durduğu daldan,
Serildi kaldı yere, ne nefes kaldı ne can.

Adamcağız şaşırıldı, bir zaman öyle kaldı.
"Acaba" dedi "bu kuş niye böyle sarsıldı ?

Vurulmuş gibi geldi, düştü kaldı önüme,
Bilmiyerek de olsa sebep oldum ölüme.

Evdeki papağanın akrabasıydı belki;
Belki çok yakınıydı, belki ruhları birdi.

Bu işi nasıl yaptım, haberi niye verdim
Zavallı kuşcağızın hayatını bitirdim."

Her ne olduysa oldu, bir iş ki şaşılacak !"
Dedi ve yola düştü, çok dağ var aşılacak.

***

Alışverişler bitti, görevler tamamlandı,
Döndü evine geldi, en güzeli bu andı.

Dağıttı Hindistan'dan gelen hediyeleri.
Ev halkı çok sevindi, herkesin belli yeri.

Papağana bilerek bir şey söylemiyordu.
O garip de öylece oturmuş bekliyordu.

Sonunda duramadı, seslendi efendiye :
"Burda biri daha var, bekliyor bir hediyeye !

Yok mudur bu kula da güzelce bir armağan;
Vatanımdan yurdumdan şöyle bir selâm falan ?"

"Bırak Allah'aşkına ! ..." dedi, hüzünlü tüccar ;
"Senin arkına uydum, pişman oldum ne kadar !

Büyük cahilliğe ettim, büyük de aklızsızlık;
Şimdi pek çok pişmanım, hem de kalbim çok kırık.

O hayırsız haberi götürmeseydim keşke.
Şimdi böyle üzülmez, düşmezdim bu ateşe..."

"Efendi !" dedi ona, hayretinden papağan;
"Niye pişman oldun ki, nedir seni ağlatan ?"

"Buldum senin yurdunu, buldum kardeşlerini,
O güzel dostlarına aktardım haberini.

İçlerinden birisi öyle kederlendi ki,
Seni ordakilere en fazla sevdi ki,

Titremeye başladı ve sonra düştü daldan.
O öldü diye böyle üzüldüm, oldum pişman.

Pişmanlık neye yarar, olduktan sonra olan ?
Ölüme sebep oldum, uçtu ve gitti bir can"

Bu acıklı hikâye tamamlandığı anda
Bir tuhaflık belirdi zavallı papağanda;

Önün da bedenini bir titremedir aldı,
Sonra yere düştü ve kaskatı kalakaldı.

***

Adam dehşete düştü ve fırladı yerinden.
Canı çıkıyor gibi bir ah çekti derinden.

Külâhını çıkarıp yere vurdu çiğnedi
Yen-yaka parçaladı, derin derin inledi.

"Ey güzel sesli kuşum, ey güzel papağanım !
Ne oldu sana böyle, benim ciğerim, canım !

Neden bu hâle geldin, ey şakıyan yoldaşım,
Beni neşelendiren can dostum, arkadaşım !

Gönlümün güneşiydin, ışığıydın içimin,
Hayatımın bağıydın, bahçemdin, çiçeğimdin...

Süleyman seni eğer bir kez görmüş olaydı
Başka kuşa bakmazdı eğer seni bulaydı."

Biraz sakinleşince değiştirdi hitabı
Kendisine kızmaya, söylenmeye başladı :

"Ey dil'im ! suçlu sensin, sen kıydın iki cana;
Beni de mahkûm ettin bu çâresiz hicrana !

Mâdem söyleyen sensin, ben sana ne diyeyim ?
Senden nasıl kaçayım, nerelere gideyim ?

Hem ateş, hem harmansın; hem serin hem
sıcaksın.

Bu ateşi harmana ne kadar salacağsın ?

Ey dil'im, cânan gibi bu can da senden bizar;
Hem her sözüne uyar, hem de gizlice ağlar ...

Sen bir hazinesin ki, tükenmez harcamakla

Bir dertsin ki çâresi bulunmaz aramakla ...

Yollara tuzağ kuran hile'sin, bir ıslıksın
Hem de yalnız kalana tesellisin, ışıksın ..."

***

Üzüntüden kendini kaybetmişti iyice
Konuşup duruyordu, tutarsızca, delice.

Kâh yalvarıp ağlıyor, kâh da nazlanıyordu
Izdirabı derindi, içeri kanıyordu.

Sonunda kuşu tuttu, kafesinden çıkarttı,
İçi parçalanarak pencereden fırlattı.

Ama ne oldu öyle ? birden heyecanlandı;
Kafesteki ölü kuş birdenbire canlandı !

Tipki karanlıklardan yükselen güneş gibi,
Birden parlayıveren güçlü bir ateş gibi,

Çırpı kanatlarını, hayatla doluverdi,
Yüksekçe bir ağacın dalına konuverdi.

Adam hayretten dondu, tutulmuştu dili de ...
Bu ne biçim bir işti, bir terslik var belli de ...

Acıyı ve kederi örtmüştü bu kez merak.
Biraz toparlanınca başını kaldıırarak,

Seslendi papağana : "ey sesi tatlı baldan
Aklımı şu başımdan alıp giden papağan !

Söyle neler oluyor; ben de bileyim, anlat;
Bak nasıl perişanım, gitti dizimden takat.

Ö kardeşin gibiydin; önce yere serildin,
Sonra mucize gibi birden bire dirildin."

"Peeki," dedi papağan, "anlatayım bak, dinle;
Bana kurtuluşumu sen getirdin elinle.

O mesai bir öğüttü, şöyle diyordu bana :
"Ey kardeşim dikkat et, hareketimden anla;

Bırak neşelenmeyi, çok konuşmayı bırak !
Bu yüzden kafestesin, anlasana ey ahmak !

Güzel sesin, konuşman insanlara hoş gelir;
Seni kafese koyar, böyle ederler esir.

Bırakırlar yakani benim gibi ölürsen,
Sen de özgür olursun, çıkarsın esaretten."

"Demek istedi o kuş, ben de bunu anladım,
Hiç vakit kaybetmeden gördün ki uyguladım.

Ölü taklidi yaptım, ulaştım başarıya,
Beni kendin çıkardın kafesten dışarıya."

****

Adamcağız şaşkındı, çünkü bu kuş haklıydı.
Onu yenip alteden iki kuşun arklıydı.

Başı önüne eğik düşünceye dalmışken
Papağan konuşmaya başlamıştı yeniden :

"Ayrılık vakti geldi, Allaha ısmarladık;
Vatana dönüyorum, gitmeliyim ben artık.

Sana son bir sözüm var, hem gerçek, hem de
kesin :

Sen de özgür değilsin, bunu böyle bilesin.

Gözünü aç, hakkı gör, sen de özgürlüğü bul;
Yolunu biliyorsun, benim gibi yap, kurtul.

Bütün insanlaradır bu sözüm !" dedi uçtu,
Gözünde tütüyordu sevdikleri ve yurdu.

***

Anladınız mı bu kuş bizlere ne söyledi,
Size göre en sonda ne anlatmak istedi ?

****

Doğruyu kaynağından alır, doğru yaşarsan
Doğru olmaya başlar ne yapsan, ne başararsan.

Duymaya başlayınca seni çağıran sesi
Can kuşu hep sıklılır, daralır ten kafesi.

Kuş için kafes neyse mahpusa odur zindan,
Bilenler memnun olmaz böylesi bir durumdan.

Başta peygamberlerdir kafesten kurtulanlar;
Hakikate erenler, hak yolunu bulanlar.

Bu sebeple lâyıktır onlar yol göstermeye,
Hakkı ve hakikati bizlere bildirmeye.

İyi ve doğru herşey hep onların eseri,
Kafese dışarıdan, dinden gelir sesleri.

"Bir tek kurtuluş yolu terketmektir kafesi"
Diye seslenir durur, duyan bilir o sesi.

Ecel gelip çatmadan anla ki ey biçâre,
Bir diriye bağlanıp dirilmektir tek çâre

Peşini bırak hemen şu konforun ve lüksün;
Olmalısın her zaman hasta, zayıf ve düşkün;

Sana değer vermezler eğer böyle yaparsan,
Çıkarsın kolaylıkla şöhretin halkasından.

Şöhret sahibi olmak belâ olarak yeter;
Bir bağdır o dünyaya Demir zincirden beter.

***

Dünya bir hapisane, insan burada tutsak.
Her dünya nimeti de yol üstünde bir tuzağ.

Bir kez tutulmayagör, can yutar bu tuzağlar
İçine eğil bir bak, nice yiğitler yatar.

Gafil odur, durmadan mal mülk para yığıyor.

Dar kapıdan bunların hangi biri sığıyor ?

Bile bile hayatın geçici olduğunu,
Esende duyuyorken ecelin soluğunu,

Etraftan çerçöp topla ve üstüste biriktir,
Ağırlaştır yükünü, kendine çile çektir.

Elinle ör kafese duvar üstüne duvar,
Bir de gerekçeler bul : "herkesin neleri var ?"

Her bir dünya tutkusu başka bir kelepçedir,
Biri birinden ağır, bir pranga, bir zincir.

Bu ne büyük gaflettir, bu ne vurdum duymazlık ?
Felâkete götürür insanı bu aymazlık.

Yoksa bilmiyor musun, cebi yoktur kafenin,
Vârislerin paylaşır hepsini terekenin.

Dünya senin kafesin, sen içinde tutsaksın,
Bir gün kanatlanacak, buradan uçacaksın.

Kafesini altınla kaplamış bile olsan
Ne var ne yok hepsini burda bırakacaksın.

İyisi mi gel uyan, biraz da özüne bak,
Hakikate gel yön dön, şöyle bir ayağa kalk.

Terket fâni olanı, sonsuz olana tutun,
Ebedi hayat için var mı biraz umudun ?

Ne hazırlıklar yaptın, önden neler gönderdin,
Dünya mı, ahiret mi olmalı senin derdin ?

Bil ki bu tutsaklıktan kurtulmanın yolu var :
İbret al, akıllı ol, masaldaki kuş kadar;

Ölmeden ölü görün, terket tutkularını,
Aza kanaat et de, hayra harca varını.

Aşırı istekleri, uzun emeli bırak,
Can kuşunu da düşün, biraz da kendine bak.

"Dünyayı terket" demek, "çalışma da, yat" değil;
Tembellik; ne tevekkül, ne de kanaat değil.

Çalış da rızkını bul, ayağına gelemes,
Ama aşırı gitme, nefis haddi bilemez.

"Ölmeden ölmek" demek, gerçeği görmek demek.
Sonsuz bir mutluluğun yoluna girmek demek.

Çıkma dar çerçeveden, açma sonsuza kanat.
Safralardan kurtulup kuş gibi hafiflemek,

Akla ters geliyorsa, evet, delirmek demek,
"Ölmeden ölmek" demek, murada ermek demek.

(Kaynak: Mesnevi)

sizden gelenler sizden gelenler sizden gelenler sizden gelenler lenler

SIRLI BİR AYNADIR GECE

Gece; saflığın simgesi... İnsanın kendisiyle hesaplaşma, günahlarıyla yüzleşme vakti... Gece yarılarında çıkar yerinden, tüm bilinmeyenler ve bilinenlerin meçhul yüzü. Tüm hastalar, yaşlılar eleminden geceleri şikayetçidir. Geceleri hatırlanır sevgililer; geceler boyu mahzundur tüm evren.

İnsan; bu saatlerde günahlarının çokluğuna, hayatındaki zamansız ayrılıklara ağlar; kendini değersiz hisseder. Gün boyu başkalarını suçlamıştır oysa. Hep başkaları yüzünden yaşanmıştır çünkü bunca acı!... Kimse ne anlamıştır ne de dinlemiştir onu... Karanlık çökene kadar diğerleri vardır hep. Ve diğerlerinden bizi ayıran tek özelliştir her şeyi bizim iyi bilmemiz...

Gece oldu mu mutsuzluk, o koca cüssesiyle gelir oturur insanın yüreğine. Sayfalar arasına hapsedilmiş; unutulmaya, silinmeye çalışılan mutsuzluklar, sıkıntılar ortaya çıkar teker teker. Allah'ım insan nasıl da acır kendine böyle anlarda! O zaman nasıl da gecenin saflığını, sükunetini yırtmak istercesine haykırır ve hıçkırarak ağlar.. Tek yanlış ve tek suçlu kendisidir çünkü. Çünkü bütün acılar onun yüzünden yaşanmıştır; nice dost onun yüzünden üzülmüş, ağlamıştır..

Öbür yandan bu cesareti gösteremeyenler de var elbet. Yüreklere acıyacaktır; hakikatlerden. Dinlemek istemezler yüreklerinin sesini. Hatta ona yüklerler bütün kusurların vebalini. Oysa bütün çıplaklığıyla haykırır gece: "Ey insanlar! Gelin, arının hatalarınızdan; örteyim ne kadar utancınız varsa hayatınızdan." Hazin bir tablonun müjdeye dönüşeceği bir anda, nedense kaçmayı tercih ederiz hep. Hafakanlar bastıkça müzik dinlemeyi tercih etmemiz de belki de bundan...

Umarım gece bir kurtuluş olur hepimiz için; bir gül bahçesi olur karanlıklardan. Yıldızlar birer dost; karanlık bir yoldaş; yalnızlık rehberimiz olur hayatımız boyunca. Kirilenmeden yaşayamıyorsak da göz yaşlarımızla arınmanın bilgeliğine ulaşırız umarım...

Aslı AYAZ

sizden gelenler sizden gelenler sizden gelenler sizden gelenler lenler

TURUNCU GÖKYÜZÜ

*Nasıl da gözlerimden kayıverdi yıldızlar,
Hepsi birer birer vedalaştı yanaklarımla.
Gitmek istemezcesine,
Ne kadar yavaş ve ne kadar da sakın.
Mevsimi miydi bilmiyorum,
Havada çilek kokusu.
Olabildiğine düz yolum.
Susuyorum, gidiyorum, ağlıyorum,
Dönüp arkama, bakıyorum.
Havada çilek kokusu,
Alabildiğine turuncu gökyüzü,
Bir ses “Gel” diyor, “Hadi yaklaş; yanıma gel.
Aç avuçlarını... Dolsun toprak kokusu içine
Ve yum gözlerini; öyle gel.”
Çıplak ayaklarla basıyorum,
Yağmur damlacıklarıyla nemlenen toprağa.
Toz, toprak, çamur oluyor her yanımla,
Aldırmıyorum; yürüyorum...
Havada çilek kokusu,
Karışmış toprak kokusuna
Bir damla daha kopuyor gökyüzünden
Toprağa can veriyor...
Bir çiçek mutluluktan ağlıyor
Havada çilek kokusu,
Ve alabildiğine turuncu gökyüzü,
Mutluluktan uçuyorum...*

Hilal GÖL

sizden gelenler sizden gelenler sizden gelenler sizden gelenler lenler

ÖLÜM VE GERÇEK

Ölüm... Ne acayip bir son... Herkesin nihayetinde uğrayacağı son durak... Ne zaman ne şekilde bizi yakalayacağı ise meçhul. Aniden kapımızı çalıyor davetsiz konuk misali. Hayallerimizi, umutlarımızı; dahası yaşamamız gereken nice ayları, mevsimleri alır götürür birden. Dostlarımız yaşlı gözlerle katılır bu hazin törene. Sıranın kendisine geleceğini farkedmeden çoğu zaman...

Korkuyorum işte... Hayatımın çabucak bitmesinden. Hedeflerime ulaşmalıyım önce. Sevdiklerimle paylaşmalıyım bunun mutluluğunu. Onlarla beraber olmalıyım daima. Hayattan bıktığımda gelmeli ölüm; ben davet etmeliyim onu. Gülümseyerek gelmeli yanıma. Ama gerçekler karşısında bükülüveriyor boynum. Hakikati bir kez daha tekrarlıyorum: " Bir gün sen de öleceksin!" Ve sonra, inanmayacaksınız ama rahatlıyorum...

Olumlu yönleriyle bakmaya çalışıyorum hayata. Ölenler oluyor; ama doğanlar da var diyorum. Belki de budur beni ayakta tutan. Budur hayatı dolu dolu yaşamamı sağlayan. Üzüntülerim, kederlerim elbette oluyor. Ama çekilen her acı yaşamayı öğretiyor insana. Olgunlaştırıyor bizi, karanlık yalnızlıklarda. Mutluluk az oldukça güzel ve kıymetli. Mutluluk, acıların ardından belirdiğinde teselli verici.

Korkmuyorum artık. Anladım ki mutluluğu istiyorsam, önce acıyı yaşamalıyım. Eğer denizi seviyorsam, dalgaları da sevmeliyim. Korkarak yaşamak, hayatı sadece seyretmekmiş uzaktan. Oysa öyle kıymetli ki bana verilen ömür, korkmaya vakit ayırmadan sevdiklerimle olabildiğince yaşamamın tadına varmalıyım. Artık bu kadar acele etmem bundan. Bundan hayat kulvarında bu denli hızlı koşmam... Hayatım elbet son bulacaktır. Bu meçhul, elbette beni de sır dolu okyanusunda kaybedecektir. Korkmuyorum artık. Hayata hiç kopmayacakmış gibi sarılıyorum. Ölüm var; sadece biliyorum...

Seda KORKMAZ